

Lezingen

- Sir 3, 2-6. 12-14 (Het eren van de ouders)
- Lc 2, 41-52 (Jezus wordt gevonden in de tempel)

Homilie

Als jongen van 13 werd hij van school gestuurd wegens slecht gedrag. Zijn ouders stuurden hem naar de militaire hoge school. Op zijn 17e was hij kapitein. Daarna ging hij studeren en kreeg hij werk in het bedrijf van zijn vader. Na een succesvolle carrière in het vastgoed, ging hij ook investeren in casino's, sport en filmindustrie. Over zijn levensstijl worden de nodige schandalen verteld. Uiteindelijk ging hij in de politiek en werd hij de 45e president van de Verenigde Staten en is nu opnieuw gekozen, juist, Donald Trump.

Als mensen belangrijk worden, gaat het vergrootglas op hun leven. Verhalen uit hun jeugd worden opgehaald. En hoe langer het geleden is dat iemand geleefd heeft, hoe mooier de verhalen meestal worden. Soms zijn het ook romantische verhalen. Over Lionel Messi wordt verteld dat hij is geboren in een arm gezin, en uitgegroeid tot een van de rijkste en beroemdste voetballers van deze tijd.

Twaalf jaar

Zo oud is Jezus in het enige verhaal dat we kennen over zijn jaren als kind, als puber. Het is geen heldhaftig verhaal. Geen bijzondere dingen die hij als kind gedaan zou hebben. Vriendjes beter gemaakt en zijn vader met wonderen geholpen in zijn timmerfabriek. Neen, het verhaal over Jezus als kind is geen heldenverhaal. Het lijkt gewoon uit het leven gegrepen. Zelfs zo gewoon, dat bij ons eerder het beeld oproept van een saaie jongen. Bloedserieus, super vroom, een theoloog in wording. Is dit een jongen met wie je zou willen voetballen of andere sporten doen?

Wordt er in de wereld ook zo naar christenen gekeken: worden zij gezien als suffice, wereldvreemde types. Net zoals deze jongen, die wel bejaard lijkt, in plaats van een gezonde twaalf jaar. Is dit wel normaal? Wat moeten wij met dit verhaal van Jezus als tiener? Is het ingekleurd door zijn belangrijkheid later? Het beeld klopt niet. Want als je goed leest staat er dat Jezus een echte en gezonde knaap was van twaalf jaar. De schrik van zijn ouders bewijst dat. Ze lopen al een dag voordat ze Jezus missen. Dat is niet raar als je bedenkt dat de mannen vaak met elkaar praten en dat de vrouwen en kinderen ook samen in een grote groep optrekken. Het is ook niet raar voor ouders die hun kind kennen,

vertrouwen en ruimte geven.

Als er een goede verstandhouding is, kan dat. Het gezelschap reist in een gezellige en feestelijke sfeer naar huis. Tot ze aan het einde van de eerste dag Jezus missen. *‘Waar is hij toch gebleven?’* Stel dat Jozef die vraag gesteld zou hebben en Maria zou zeggen: *‘Ach, je weet toch hoe hij is? Altijd maar bidden en in de bijbel studeren. Die zit ergens in de tempel en is de tijd vergeten.’* Maar zo gaat het niet. Ze zoeken overal en worden steeds bezorgder. Zij kennen Jezus als een gewone jongen. Ook het gedrag van Jezus is prima te plaatsen voor iemand van twaalf. Twaalf jaar is ongeveer de leeftijd, dat kinderen gaan nadenken over zichzelf, hun wereld en hun toekomst. Er komt een stuk zelfbewustzijn. *‘Wie ben ik eigenlijk? Hoe kijken anderen naar mij? Wat kan ik wel en wat niet?’*

De leeftijd van Geloofsbelijdenis en vormsel, van lagere school naar middelbaar onderwijs. Ze gaan op onderzoek uit. Gaan vragen stellen, ook over God. Onder de joden is de leeftijd van dertien jaar beslissend. Het is dus helemaal niet vreemd, als men denkt dat Jezus als twaalfjarige juist in de tempel was blijven hangen. Misschien was dit het beginnend besef van zijn bijzondere afkomst en roeping. Echt en gezond een jongen van twaalf jaar.

Dat blijkt ook uit het vervolg: Hij was voortaan zijn ouders gehoorzaam en schikte zich naar hen. Lukas schetst ons de tempel als de belangrijkste plek in het leven van Jezus. Het was zijn thuis. Hij werd zelf de tempel: de plaats waar je God ontmoet. Jezus komt daar niet toevallig. Jaarlijks gingen zijn ouders voor het Pesachfeest naar Jeruzalem, naar de tempel.

‘Waarom hebt u naar mij gezocht? Wist u dan niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn?’ **Dit is de eerste uitspraak van Jezus die we in de bijbel tegenkomen.** Uit dit antwoord blijkt, hoe hij gevorderd is in het besef van zijn roeping. En hoe hij bereid is om die taak op zich te nemen. Hij was nog niet gezalfd met de Heilige Geest (wij zouden zeggen: Hij had het vormsel nog niet ontvangen). Maar de Geest is al wel bezig om hem toe te rusten tot zijn bijzondere werk.

We kunnen ons goed voorstellen hoe Maria en Jozef zich gevoeld moeten hebben. Hun zoon was in Jeruzalem vermist. Juist hij, voor wie ze een bijzondere verantwoordelijkheid hadden. *‘Waarom zochten jullie naar mij? Wisten jullie niet dat Ik in het huis van mijn Vader moest zijn.’*

In het antwoord van Jezus klinkt ook afstand tot zijn ouders. Maar dat begrepen Maria en Jozef toen nog niet, dat gehoorzaamheid aan God ook pijn kan doen. Later heeft Maria het nog veel sterker ervaren. Gods roeping volgen betekent

een weg van lijden. Dat zal gelden voor Jezus maar ook voor ieder die een leerling van Jezus is. Loslaten, onthechten, verdragen.

Twaalf jaar. Een jongen van die leeftijd die steeds meer zijn unieke identiteit ontdekt. Een heel intiem verhaal. Hij is anders dan de anderen. Hij was toen nog geen Verlosser. En ook geen klein verlossertje. De Messias zou hij nog worden. Hij, Jezus die de Christus zou worden. Heel subtiel maakt Lukas dat duidelijk.

Aan het begin van het verhaal staat dat Jezus' ouders naar Jeruzalem gingen. Zij zijn degenen die het initiatief nemen en iets doen. Aan het eind van het verhaal staat dat Jezus weer mee terug reisde. Hijzelf wordt de handelende persoon. Een bewuste keuze van die twaalfjarige jongen die in de tempel had ontdekt waar zijn roeping lag. Hij staat centraal en kiest ervoor om voortaan zijn ouders gehoorzaam te zijn. Zijn tijd is nog lang niet gekomen. Maar de eerste streken van zijn leven zijn al gezet. Hij zal zijn roeping vinden en volgen.

Het tempelincident toont ons Jezus als jongen van twaalf jaar. Dat geeft vertrouwen: je mag mens zijn, zoals Hij mens was. Wees een tiener, wees een jongere, wees een volwassene, wees een bejaarde. Pak je roeping op die daarbij hoort en doe dat met liefde.

Hij was hen onderdanig. Hij groeide verder op in wijsheid. Jezus groeide in de gunst bij God en bij de mensen. Zoals elk kind wordt Hij geleidelijk aan volwassen.

© *Cor van den Bosch*